

Štatút výskumných projektov Astronomického ústavu SAV

Ciele výskumných projektov

Zriadenie riešiteľských kolektívov na riešenie výskumných projektov Astronomického ústavu SAV vyšlo z potreby koncentrovania výskumných kapacít pracoviska. V čase rozširujúcej sa palety možností zúčastňovať sa riešenia krátkodobých úloh v rámci rôznych grantových agentúr, inštitucionalizácia, dovtedy existujúcich ale formálne neustanovených riešiteľských kolektívov, podčiarkla snahu vedenia pracoviska a Vedeckej rady o kontinuitu výskumu a zabezpečenie činností v grantoch automaticky predpokladaných, ale neriešených ako napr. starostlivosť o prístroje, ich modernizáciu, vypracovávanie čo najefektívnejších metód spracovania dát využívaných väčšou skupinou pracovníkov, apod.

Zriadenie riešiteľských kolektívov na riešenie výskumných projektov rieši Organizačný poriadok Astronomického ústavu SAV v článkoch 8.1. až 8.4. Úlohou vedúceho riešiteľského kolektívu (môže ním byť vedecký pracovník s vedeckým kvalifikačným stupňom IIa alebo I) je odborné vedenie riešiteľského kolektívu, formulovanie čiastkových etáp výskumu a stanovenie vhodných foriem zverejnenia výsledkov ako sú najmä refereáty a vývesky na vedeckých konferenciách, publikácie v časopisoch a zborníkoch z konferencií.

Zriadenie a personálne obsadenie riešiteľských kolektívov podlieha schváleniu Vedeckej rady Astronomického ústavu SAV. Vedecká rada sa tiež vyjadruje k personálnym zmenám počas riešenia úlohy a k zrušeniu riešiteľského kolektívu.

Výstup výskumných projektov

Výstupom ústavných projektov sú predovšetkým pôvodné vedecké výsledky publikované v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch, refereáty a vývesky na vedeckých konferenciách a publikácie v zborníkoch z týchto konferencií. V publikáciach sa príslušnosť k Astronomickému ústavu vyjadruje afiliáciou hneď za menom. Každý významnejší článok má aj poďakovanie, čo vyžadujú všetky grantové agentúry, ktoré podporujú výskum poskytnutím dodatočných prostriedkov. To, že ide len o čiastočné financovanie je vyjadrené poďakovaniami typu „This work was supported, **in part**, by the Slovak Grant Agency for Science“, teda táto práca bola podporená **čiasťočne** grantovou agentúrou. Formulácia vyjadruje skutočnosť, že mimo grantovej agentúry je aj ďalší sponzor tejto práce – tým je Astronomický ústav, ktorý svoj príspevok realizuje cez mzdy a odvody príslušných autorov (cena práce) a inštitucionálne zabezpečenie ich práce. Pomer prostriedkov medzi príspevkom ústavu a agentúry je pre najlepšie hodnotené granty VEGA pri započítaní len mzdových prostriedkov a troch predpokladaných prácach ročne približne 3 : 1 v prospech pracoviska.

Druhým typom výstupu, ktorý plnia ústavné projekty je vytváranie zázemia pre členov riešiteľského kolektívu (nielen pre vedúcich kolektívov), aby mali reálnu možnosť uchádzať sa o vonkajšie granty. Astronomický výskum je svojou povahou dlhodobým výskumom a cena prístrojov na získavanie primárnych dát neumožňuje rýchle zásadné zmeny výskumných programov. Ústavné projekty preto zabezpečujú modernizáciu a údržbu prístrojov, tvorbu obecného softvéru na spracovanie dát apod. a na tomto základe možno potom riešiť čiastkové, časovo ohraničené, úlohy napr. v rámci VEGA, APVT alebo medzinárodných programov.

Vedecká rada zriaďovaním ústavných projektov plní úlohu usmerňovania vedeckého zamerania ústavu. Výsledkom je, že pri dodržanej zásade slobody vedeckého bádania, sú štátne prostriedky používané len na výskum prioritne stanovených úloh prostredníctvom riešenia ústavných projektov.

Kontrola výskumných projektov

Výskumné projekty schvaľuje Vedecká rada na základe verejnej prezentácie a oponentúry zámerov projektu. Vedecká rada schvaľuje 2 kategórie projektov:

- perspektívne projekty
- dobiehajúce projekty

Projekty s dlhodobým výhľadom na 10 rokov sú schvaľované na obdobie 5 rokov.

Projekty sú automaticky ukončené, ak skončí pracovný pomer predkladateľa projektu. U perspektívnych projektov môžu členovia riešiteľského kolektívu požiadať Vedeckú radu o pokračovanie riešenia projektu. Súčasťou tejto žiadosti je návrh na nového vedúceho riešiteľského kolektívu.

Vedúci projektu predkladá Vedeckej rade po 5 rokoch okrem výsledkov dosiahnutých v skúmanom období aj návrh na ukončenie, modifikáciu alebo pokračovanie projektu. V prípade kontraverzných stanovísk riaditeľa a vedúceho projektu si môže Vedecká rada vyžiadať nezávislý posudok.

V Tatranskej Lomnici 11.10.2004